

Fiszka dobrych praktyk

Przygotowanie i ewaluacja Indywidualnych Planów Edukacyjno-Terapeutycznych (IPET).

Włączanie rodziców w procesy decyzyjne.

Część modułu: R

1/ Kontekst

Konstruowanie i ewaluacja IPET funkcjonuje w oparciu o 2 dokumenty prawne:

1. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015, poz. 1113)
2. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 109, poz. 631).

Indywidualny plan opracowuje się dla uczniów niesłyszących, słabosłyszących, niewidomych, słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera i z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub uczniów niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy posiadają aktualne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

2/ Cele

Grupy-odbiorcy fiszki:

- nauczyciele,
- uczniowie z niepełnosprawnościami,
- rodzice uczniów z niepełnosprawnościami.

Cele:

- zidentyfikowanie słabych i mocnych stron ucznia,
- zidentyfikowanie potrzeb i obszarów, w których należy udzielić pomocy,
- wspomaganie procesu decyzji planowania i realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- zidentyfikowanie stron organizowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- przyswojenie przez ucznia pożądanego zasobu wiadomości

- stworzenie dziecku możliwości wszechstronnego rozwoju

3/ Przebieg « dobrej praktyki »

IPET, zgodnie z przepisami prawa, tworzony jest na początku danego roku szkolnego (do 30 września). Jest narzędziem ułatwiającym realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz zorganizowanie odpowiednich, ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, warunków do nauki, dostępu do sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych.

Części składowe IPET:

- Dane ucznia (wraz z informacjami z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego)
- Rozpoznanie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia na podstawie analizy orzeczenia oraz Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia. Informacja ta określa mocne strony, trudności edukacyjno-rozwojowe oraz potrzeby w następujących sferach: sprawność fizyczna, zmysły, komunikowanie się i artykulacja, sfera poznawcza, emocjonalno-motywacyjna, społeczna, samodzielność, ew. szczególne uzdolnienia, stan zdrowia.
- Zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych.
- Rodzaj/forma i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów.
- Formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej (szczegółowe programy zajęć dodatkowych i specjalistycznych dotyczące formy i metod pomocy psychologicznej udzielanej uczniowi są załącznikami do IPET).
- Działania wspierające rodziców ucznia oraz, w zależności od potrzeb, zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi lub innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
- Zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia.
- Skład zespołu opracowującego IPET
- Uwagi dodatkowe
- Ocena efektywności (ewaluacja IPET) wraz z informacją o ewentualnej modyfikacji programu.

Program opracowuje zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem, jedna osoba wyznaczana jest jako koordynator odpowiedzialny za stworzenie IPET. Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb.

Każdy program jest zatwierdzany przez dyrektora szkoły, a także każdorazowo akceptowany i podpisywany przez rodziców. Rodzice dziecka albo pełnoletni uczeń mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu tej oceny. Rodzice ucznia otrzymują kopię IPET i ewaluacji.

Zespół opracowuje program po dokonaniu Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną.

Wielospecjalistyczna Ocena Poziomu Funkcjonowania Ucznia jest narzędziem diagnozy

funkcjonalnej, które stanowi podwaliny pod tworzony IPET. Na diagnozę funkcjonalną składa się:

- zestaw tych umiejętności, które dziecko przejawia w życiu codziennym i które bezpośrednio wpływają na zwiększenie jego niezależności i poprawę jakości życia,
- obraz tempa, rytmu i dynamiki rozwoju dziecka,
- analiza wytworów dziecka,
- obserwacja zachowań w różnych sytuacjach zadaniowych i społecznych
- rozmowy z dzieckiem
- wywiad z rodzicami.

4/ Ewaluacja dobrej praktyki.

Ewaluacja IPET jest nieodzownym elementem procesu edukacyjnego. Odbywa się minimum 1 raz w roku szkolnym. Jeśli obserwowany jest znaczny regres lub znaczny progres funkcjonowania dziecka ewaluacja wykonywana jest częściej. Na podstawie ewaluacji dokonywane są modyfikacje IPET. Tak jak i w tworzenie programu również w ewaluację zaangażowani są rodzice, którzy zapoznają się z propozycją ewaluacji i akceptują ją bądź zgłaszają zastrzeżenia.

Ewaluacja IPET polega na monitorowaniu, czyli procesie stałego, systematycznego zbierania danych, które podlegają analizie w celu określenia postępów dziecka i podejmowania świadomych decyzji odnośnie dalszej edukacji i wsparcia. Ewaluacja to badanie praktyczne, które prowadzi do wydania sądu o jakości, wartości, ważności przeprowadzonych działań, służy systematycznemu gromadzeniu, porządkowaniu i ocenie danych dotyczących zrealizowanych działań z zakresu udzielonej dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Prowadzi do zmiany warunków kształcenia w przypadku wystąpienia problemów, jest użyteczna przy określaniu stopnia zgodności realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej i rezultatów pracy z przyjętymi założeniami.

Cześć fakultatywna (wykorzystać jeśli jest potrzeba)

5/ Ograniczenia

Wśród ograniczeń identyfikujemy:

- Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego nie zawsze jest kompatybilne z IPET, np. jeśli orzeczenie zostało wydane przed kilkoma laty, stan funkcjonowania dziecka obserwowany przez personel szkoły bywa odmienny od opisanego w diagnozie z orzeczenia.
- Nie zawsze zalecenia z orzeczenia dają się realizować w IPET (np. diagnoza jest przeprowadzona w innym okresie funkcjonowania dziecka: lepszym lub trudniejszym). Wówczas następuje modyfikacja IPET, a orzeczenie pozostaje ważne przez następnych kilka lat.
- Częste absencje uczniów.
- Częste absencje specjalistów.
- Nadmierne oczekiwania i wymagania rodziców nieakceptujących

niepełnosprawnością swojego dziecka.

- Trudność we współpracy zespołu specjalistów.
- Fluktuacja kadry.

6/ Perspektywy

Program może być tworzony dla wszystkich uczniów z niepełnosprawnościami, niezależnie od rodzaju ograniczeń. Może być stosowany we wszystkich placówkach. Samo narzędzie jest bardzo przydatne i zdało egzamin w naszej szkole. Praktykujemy coroczne opracowywanie programów, a ewaluację 1 lub 2 razy w roku szkolnym (10 miesięcy). W stosunku do uczniów, którzy są w szkole już kilka lat jest bardzo dobrą bazą wiedzy na temat przebiegu ich funkcjonowania, szczególnie jeśli sporządzany jest stale wg takich samych kryteriów i standardów.